

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Strategiske retningslinjer for en bæredygtig udvikling af akvakultursektoren i EU«

COM(2013) 229 final

(2014/C 67/30)

Ordfører: **José María ESPUNY MOYANO**

Kommissionen besluttede den 29. april 2013 under henvisning til artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

"Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Strategiske retningslinjer for en bæredygtig udvikling af akvakultursektoren i EU"

COM(2013) 229 final.

Det forberedende arbejde henvistes til EØSU's Faglige Sektion for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø, som vedtog sin udtalelse den 1. oktober 2013.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 493. plenarforsamling den 16.-17. oktober 2013, mødet den 16. oktober, følgende udtalelse med 122 stemmer for, 3 imod og 6 hverken for eller imod:

1. Konklusioner

1.1 EØSU mener, at EU's akvakultur kan og bør yde et effektivt bidrag til at reducere EU's stadigt større afhængighed af importerede akvakulturprodukter.

1.2 EØSU opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at tage gennemgribende foranstaltninger for at genetablere europæiske akvakulturvirksomheders konkurrenceevne.

1.3 EØSU anser de nuværende tidsfrister for tildeling af administrative tilladelser til akvakulturvirksomheder for uacceptable, idet processen i mange medlemsstater overstiger to til tre år. Vil vi også i fremtiden have en europæisk akvakultursektor, er det afgørende, at de administrative procedurer gøres hurtigere og omkostningerne nedsættes.

1.4 EØSU sætter stor pris på Kommissionens vurdering om, at hver gang forbruget af internt EU-producerede akvakulturprodukter øges med et procentpoint, vil der blive skabt 3000 - 4000 fuldtidsstillinger, så meget mere som der vil være tale om faglærte stillinger, og dette tilmed i områder med meget ringe alternative beskæftigelsesmuligheder.

1.5 Den mangelfulde håndhævelse af standarderne for mærkning af akvakulturprodukter, især dem, der ikke er indpakkede, med information til forbrugerne i salgsleddet, bekymrer EØSU, på grund af muligheden ikke kun for svindel, men også for illoyal konkurrence over for EU's producenter. Derfor opfordrer

EØSU Kommissionen og medlemsstaterne til at drage omsorg for, at der i de strategiske planer indgår effektive midler til at afhjælpe dette vedholdende problem.

1.6 EØSU støtter gennemførelsen af informationskampagner, der skal gøre de europæiske forbrugere bekendt med de høje produktions- og kvalitetsstandarder for akvakultur i EU. Disse kampagner bør kunne finansieres gennem Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF).

1.7 EØSU anmoder endnu en gang indtrængende om, at kontrollen med import af akvakulturprodukter i EU forstærkes, for derved at sikre fuld sporbarhed og overholdelse af gældende standarder.

1.8 EØSU mener, at der skal afsættes flere midler til akvakulturrelateret forskning, udvikling og innovation, og at såvel medlemsstaterne som Kommissionen bør iværksætte investeringsplaner og -programmer på en måde, der er i overensstemmelse med de målsætninger, der blev fastlagt i det dokument, Europæisk Akvakulturs Teknologi- og Innovationsplatform publicerede i 2012 under titlen "Our Vision: Strategic Agenda for Research and Innovation".

1.9 Den økonomiske diversificering af akvakultursektoren (f.eks. med tilbud til turister) bør fremmes og befordres som mulighed for akvakulturproducenterne, på land såvel som på hav, og særlig for små og mellemstore virksomheder.

1.10 EØSU understreger det vigtige i at anerkende EU-dimensionen af Det Rådgivende Råd for Akvakultur over for den regionale dimension af de andre rådgivende råd. I forlængelse heraf mener EØSU, at de organisationer, der indgår i dette råd (hvis relationer til akvakulturen skal være direkte), skal have en EU-dimension, eller i det mindste en overnational dimension. Dette bør afspejles i rådets struktur og finansiering.

1.11 EØSU bemærker, at i betragtning af akvakulturens mange facetter bør Kommissionen garantere, at Det Rådgivende Råd for Akvakultur har direkte og prioriteret kontakt til Kommissionens forskellige generaldirektorer.

1.12 Eftersom de første opgaver, som Det Rådgivende Råd for Akvakultur i henhold til Kommissionens retningslinjer får tildelt, vil skulle løses allerede i de første måneder af 2014, anmoder EØSU indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne om, at rådets etablering og opstart ikke forsinkes.

2. Baggrund

2.1 Den igangværende reform af den fælles fiskeripolitik tildeler akvakulturen en særlig rolle og gør fremme af denne aktivitet til en af de prioriterede målsætninger.

2.2 I sit forslag vedrørende den fælles fiskeripolitik foreslår Kommissionen at den åbne koordinationsmetode med medlemsstaterne anvendes på akvakulturområdet. Dette indebærer en frivillig samarbejdsproces baseret på strategiske retningslinjer og flerårige nationale strategiske planer under overholdelse af subsidiaritetsprincippet.

3. Resumé af Kommissionens forslag

3.1 De strategiske retningslinjer for en bæredygtig udvikling af akvakultursektoren i EU blev offentliggjort af Kommissionen den 29. april 2013 (COM(2013) 229 final). De er ikke bindende, men vil danne grundlag for de nationale strategiske planer. De sigter på at hjælpe medlemsstaterne med at definere deres egne nationale målsætninger, idet der tages hensyn til den enkelte medlemsstats udgangspunkt, de betingelser, der er gældende på nationalt plan, og til institutionelle ordninger.

3.2 De strategiske retningslinjer sætter fokus på fire prioriterede områder:

- de administrative procedurer,
- koordineret fysisk planlægning,
- konkurrencedygtighed, og
- lige vilkår.

3.3 I de flerårige nationale strategiske planer, der skal udarbejdes af samtlige medlemsstater der er berørt af akvakultur, skal der fastlægges fælles mål og indikatorer til måling af

fremskridtene hen imod disse mål. Medlemsstaterne skal fremlægge de strategiske planer for Kommissionen inden udgangen af 2013.

3.4 Disse flerårige nationale strategiske planer bør sigte på at fremme akvakultursektorens konkurrenceevne, støtte den udvikling og innovation, der foregår i sektoren, fremme den økonomiske aktivitet, øge diversificeringen, forbedre livskvaliteten i kyst- og landområder samt sikre lige vilkår for akvakulturoperatørerne for så vidt angår adgang til farvande og områder.

3.5 Forslaget til en reform af den fælles fiskeripolitik omfatter dannelsen af et Rådgivende Råd for Akvakultur, der vil få til opgave at fremsætte anbefalinger og forslag til EU-institutionerne om spørgsmål vedrørende forvaltningen af akvakultursektoren og at oplyse om sektorens problemer.

4. Generelle bemærkninger

4.1 På EU-markedet forbruges der årligt 13,2 mio. ton akvatiske produkter, hvoraf 65 % importeres, 25 % består af EU-fangster af fritlevende fisk, og kun 10 % kommer fra europæisk akvakultur. EØSU er enig i, at denne skævhed ikke er holdbar, hverken ud fra en økonomisk synsvinkel (og det dermed forårsagede handelsunderskud) eller socialt (med det dermed forbundne spild af beskæftigelsesmuligheder).

4.2 EØSU glæder sig over Kommissionens oplysning om, at hver gang forbruget af internt EU-producerede akvakulturprodukter øges med et procentpoint, vil der blive skabt 3000 - 4000 fuldtidsstillinger.

4.3 Derfor er EØSU enig med Rådet, Parlamentet og Kommissionen i, at akvakultur bør være en af søjlerne i EU's strategi for blå vækst, og at udviklingen af denne sektor kan hjælpe til at opfylde målsætningerne i Europa 2020-strategien. Akvakultur har et potentiale for udvikling og jobskabelse i EU's kyst- og flodområder, hvor der kun er få økonomiske alternativer.

4.4 Den europæiske forbruger efterspørger stadig flere akvakulturprodukter. EU's akvakultursektor producerer produkter af høj kvalitet, som lever op til de strengeste normer for miljømæssig bæredygtighed, dyresundhed og beskyttelse af forbrugernes sundhed. EØSU finder, at forsyningen i EU af sikre, sunde og bæredygtige fødevarer bør betragtes som en af de væsentligste udfordringer i de kommende årtier.

4.5 Til trods for disse åbenlyse fordele er akvakultursektorens produktion i EU imidlertid stagneret siden 2000. Samtidig oplever denne sektor en stærk vækst i andre dele af verden og eksporterer en del af produktionen til EU.

4.6 EØSU medgiver, at de europæiske standarder for folkesundhed, forbrugerbeskyttelse og miljø udgør grundlæggende værdier for Den Europæiske Union. Denne lovgivning har imidlertid en markant indflydelse på de europæiske akvakulturproducenters produktionsomkostninger, og disse meromkostninger kan i reglen ikke lægges oven i produkternes pris, da produkterne skal konkurrere på markedet med importerede produkter, der ikke skal leve op til de samme standarder.

4.7 EØSU mener, at Kommissionens forslag til, hvordan EU's økonomiske aktører kan sikres lige konkurrencevilkår i forhold til tredjelands aktører, er aldeles utilstrækkeligt. At basere denne tilvejebringelse af lige vilkår udelukkende på en indsats med henblik på at attestere, hvor sikre og bæredygtige EU's akvakulturprodukter er, og kommunikere dette til offentligheden, er helt åbenlyst utilfredsstillende. Det må forventes, at de offentlige myndigheder forlanger samme sundhedsikkerhed for importerede produkter som den, der kræves af europæisk producerede produkter, med fuld sporbarhed fra produktionsstedet til forbrugerens spisebord.

4.8 Ubalancen på EU-markedet mellem produktionsvilkårene for produkter opdrættet i Europa og dem, der er produceret i tredjelande, og som derpå eksporteres til EU, er efter EØSU's opfattelse meget mere kompleks end bare et spørgsmål om forbrugerinformation og -valg. Andre aspekter må tages i betragtning, såsom nedsættelse af de overflødige administrationsomkostninger, adgang til områder eller mangler i sporbarhedssystemerne.

4.9 I realiteten er den obligatoriske information, der altid burde være til rådighed for kunden i det endelige salgslid, ofte ufuldstændig eller tvetydig, således at eksempelvis friske europæiske produkter kan være erstattet af optøede importprodukter, uden at forbrugeren er opmærksom på dette. Dette forhold begrænser forbrugerens mulighed for at foretage ansvarlige indkøb og udgør samtidig illoyal konkurrence over for EU's producenter.

5. Særlige bemærkninger

5.1 EØSU er enig med Kommissionen i, at et nært samarbejde mellem akvakulturproducenter og -forarbejdningsindustri kan styrke jobskabelsen og konkurrenceevnen i begge sektorer.

5.2 EØSU er enig med Kommissionen i, at det er nødvendigt at forbedre den tilgængelige information om administrative procedurer, frister og omkostninger i forbindelse med godkendelse af nye opdrætningsbrug i medlemsstaterne.

5.3 EØSU støtter Kommissionens ide om, at iværksættelse af fysisk planlægning kan bidrage til på akvakulturområdet at mindske usikkerheden, fremme investeringerne, befordre virksomhedernes udvikling og øge jobskabelsen.

5.4 Efter EØSU's mening er der i Kommissionens meddelelse for lidt fokus på den landbaserede akvakultur, særlig i forbindelse med den fysiske planlægning.

5.4.1 EØSU opfordrer Kommissionen til at udvide formålet med det seminar, der skal afholdes i løbet af sommeren 2014 med henblik på udveksling af bedste praksis, således at det også kommer til at dreje sig om iværksættelsen af den koordinerede fysiske planlægning af flodområder (ud over havområder) med henblik på at støtte medlemsstaternes planlægning.

5.5 EØSU medgiver, at det er vigtigt, at produktionsaktiviteten i akvakulturen udformes og kontrolleres på passende vis, således at u hensigtsmæssige miljøindvirkninger kan forebygges. Samtidig mener EØSU, at forvaltningen af akvakultursektoren bør anlægge en økosystembaseret tilgang.

5.6 EØSU finder det vigtigt, at udviklingen af akvakultursektoren sker i tæt forbindelse med forskning og videnskab.

5.7 EØSU deler Kommissionens erkendelse af, at ekstensivt dambrug er godt for miljøet og dermed et eksempel på en økonomisk aktivitet, der går hånd i hånd med ønsket om at bevare levesteder eller arter.

5.8 EØSU støtter Kommissionens initiativ om at opstille retningslinjer for at hjælpe de nationale og regionale myndigheder med at implementere europæiske standarder (f.eks. på miljøområdet) mere effektivt og ensartet.

5.9 EØSU bifalder den rolle, der tildeles det Rådgivende Råd for Akvakultur, og mener, at dette råd kan bidrage til opfyldelsen af målsætninger i de nationale strategiske planer og kontrollen med, om planerne gennemføres. Ikke desto mindre bør forskellen i forhold til andre rådgivende råd fremhæves: for det første drejer det sig om private ressourcer, der tilhører akvakulturvirksomhederne, til forskel fra fiskeriet, hvor fiskebestandene er offentlige naturressourcer; for det andet er rådets kompetenceområde ikke regionalt, men hele EU som sådan.

Bruxelles, den 16. oktober 2013

Henri MALOSSE

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg